

НА ХВАЛІ АПТЫМІЗАЦЫІ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

На сесіях абласнога Савета дэпутатаў разглядаліся пытанні аб змяненні адміністрацыйна-тэрытарыяльнага ўладкавання раёнаў Мінскай вобласці. Аптымізацыя сельсаветаў прадыктавана часам. Усё, як кажуць, цяжэ і мяняецца. І, бясспрэчна, патрабуе ўдакладненняў, новых падыходаў. Папярэдні аналіз паказаў, што аптымізацыя дасць магчымасць больш эфектыўна вырашыць пытанні канкрэтнай тэрыторыі з улікам эканамічных, сацыяльных, дэмаграфічных аспектаў, упарадкаваць работу дзяржаўных служачых. Пры гэтым абавязковая ўмова — на тэрыторыі новай аб'яднанай мясцовай адміністрацыі павінны знаходзіцца адна-дзве сельгасарганізацыі і пражываць не менш як 2 тыс. чалавек.

Дадам, што Мінская вобласць падышла да выканання адпаведнага даручэння кіраўніка дзяржавы адказна. Тут і да гэтага праводзілася аптымізацыя адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак. У 2006 годзе такія змены адбыліся ў Салігорскім, Пухавіцкім, Мядзельскім раёнах, у 2007-м — у Клецкім і Бярэзінскім. У 2009 годзе ў цэнтральным рэгіёне былі скасаваны 32 сельсаветы. У Барысаўскім, Лагойскім, Мядзельскім, Старадарожскім і Слуцкім раёнах растлумачылі, што неабходнасць аб'яднання некаторых малаколькасных сельсаветаў пакуль яшчэ не наспела з розных прычын.

У выніку чарговай хвалі аптымізацыі ў 2013 годзе колькасць адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак Мінскай вобласці зменшылася з 281 да 223. Цяпер тут налічваецца 216 сельскіх, 5 пасялковых і 2 гарадскія Саветы.

Вядома, перш чым прыняць рашэнне па аптымізацыі, галоўнае ўпраўленне арганізацыйна-кадравай работы Мінаблвыканкама, абласны Савет дэпутатаў вывучылі прапановы дэпутатаў раённых Саветаў, райвыканкамаў. На агульных сходах з удзелам прадстаўнікоў мясцовай улады сваё меркаванне након-

змен выказалі і жыхары рэгіёнаў. Не ўсе былі згодныя з узбуйненнем сельсаветаў. «Чаму менавіта нас далучаюць, а не суседзяў да нас?» — такое пытанне гучала падчас практычна ўсіх грамадскіх абмеркаванняў, дзе давялося пабываць. Людзей можна было зразумець: кожнаму хацелася застацца бліжэй да цэнтра сельсавета. Хвалявала іх і магчымае закрыццё сацыяльных, медыцынскіх, гандлёвых аб'ектаў, пытанні транспартных зносін з цэнтрам сельсавета.

“ Сельсавет можа функцыянаваць у нармальным рэжыме, калі на яго тэрыторыі пражывае 2–4 тысячы чалавек. У Мінскай вобласці больш паловы сельсаветаў налічвае да 2 тысяч жыхароў.

— Мы зрабілі ўсё неабходнае, каб ліквідацыя сельсаветаў не пацягнула за сабой закрыццё аб'ектаў інфраструктуры, каб не знізілася прыцягальнасць населеных пунктаў, якасць паслуг, не пагоршылася становішча людзей, каб яны маглі без праблем дабрацца да цэнтра сельсавета. Там, дзе ўзнікла патрэба, асабліва ў аддаленых вёсках, арганізавалі дадатковыя маршруты грамадскага транспарту. Напрыклад, у Пухавіцкім раёне павярнулі аўтобус літаральна ў супрацьлеглы ад маршруту бок. Ён падвозіць людзей у цэнтр сельсавета і на зваротным шляху забірае дадому. У тым жа Пухавіцкім раёне ў вёсцы Браткава пакінулі спецыяліста сельсавета, які прымае жыхароў ў канторы калгаса. Мы імкнуліся захаваць аб'екты сацыяльнай сферы паводле сацыяльных стандартаў. У прыватнасці, фельчарска-акушэрскі пункт мэтазгодна трымаць там, дзе пражываюць 600 чалавек. Але мы не закрылі медыцынскія ўстановы нават там, дзе налічваецца 200–300 чалавек. Людзі прывыклі да выгод, і мы

Фота Анатоля КЕШЧУКА

не можам дапусціць пагаршэння іх становішча, узроўню жыццезабеспячэння, — кажаў **старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Іван ЛІПНІЦКІ.**

Змяншэнне колькасці адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак пацягнула за сабой і скарачэнне штатаў. Разам з тым гэта паўплывала на якасны склад кадраў. Павялічылася колькасць маладых работнікаў, работнікаў з вышэйшай адукацыяй. Між іншым, знайшлося новае месца працы і для былых старшын і спецыялістаў сельвыканкамаў.

Што датычыцца вызваленых будынкаў сельсаветаў, то сёння яны максімальна выкарыстаны пад сацыяльныя аб'екты і жыллё. Як правіла, будынкі месцяцца ў цэнтрах населеных пунктаў, знаходзяцца ў асноўным у добрым стане. Таму частка перайшла на баланс мясцовых сельгасарганізацый, частка прададзена на

аўкцыёнах, некаторыя пакуль чакаюць гаспадара.

— І ўсё ж, ці будзе працягвацца аптымізацыя адміністрацыйных тэрыторый цэнтральнага рэгіёна? — пацікавілася ў Івана Ліпніцкага.

— Сельсавет можа функцыянаваць у нармальным рэжыме, калі на яго тэрыторыі пражывае 2–4 тысячы чалавек. У Мінскай вобласці больш паловы сельсаветаў налічвае да 2 тысяч жыхароў, — адзначыў мой суразмоўца. — Яны, па ідэі, павінны быць аб'яднаныя. Але ў інтарэсах нашых грамадзян мы не пайшлі на гэты крок. У такім выпадку людзям будзе далёка дабрацца да цэнтра сельсавета. Мы выбралі іншы варыянт — скарацілі штаты. У многіх сельвыканкамах засталіся толькі адзінкі старшыні, кіраўніка спраў і галоўнага спецыяліста. Таму далейшае аб'яднанне, лічым, пакуль неметазгоднае.

А як паўплывала ўзбуйненне тэрыторый на жыццё канкрэтнага рэгіёна?

— У 2009 годзе ў нас было 18 адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак, у 2013-м — 14. На сённяшні дзень засталася 8, у тым ліку адзін пасялковы Савет у Івянцы, дзе пражываюць пяць тысяч чалавек. Вядома, спачатку не ўсе жыхары адназначна ўспрынялі новаўвядзенні. Было шмат пытанняў: як дабрацца да цэнтра сельсавета з аддаленай вёскі, як будзе арганізаваны прыём на месцах... Але з цягам часу, як кажуць, усе эмоцыі ўлягліся, — кажаў **старшыня Валожынскага раённага Савета дэпутатаў Сяргей ГЛІНСКІ.** — У прынцыпе нашы людзі не надта патрабавальныя. Галоўнае, каб да населенага пункта вяла добрая дарога, каб своечасова прыезджалі аўталаўка і хуткая дапамога, а фельчарска-акушэрскія пункты выконвалі сваю функцыю. Адзінае, мы скарацілі штат сельвыканкамаў, а будынкі перадалі на баланс гаспадарак, якія выкарыстоўваюць іх пад свае патрэбы.

Праўда, як прызнаўся Сяргей Францавіч, складаней стала працаваць старшыням сельвыканкамаў: вялікія тэрыторыі — у асобных выпадках да 80 кіламетраў. Напрыклад, у Валожынскім сельсавете 85 вёсак, дзе пражывае 3950 чалавек. За адзін дзень усе не аб'едзеш, не сустрэнешся з кожным жыхаром. Як правіла, у састарэлых людзей няма ў доме інтэрнэту, каб накіраваць запыт у сельвыканкам па электроннай пошце. Звычайна яны выкарыстоўваюць тэлефонную сувязь. Па іх званках спецыялісты выезджаюць на месца, задавальняюць іх просьбы, выдаюць неабходныя даведкі. Дапамагаюць ім сацыяльныя работнікі.

— Зрэшты, нягледзячы на вялікую нагрузку, напружаную работу, работнікі сельвыканкамаў са сваімі абавязкамі і функцыямі спраўляюцца, кампенсуюць выдаткі, як кажуць, не колькасцю, а сваім прафесіяналізмам і ўменнем, — сказаў напрыканцы Сяргей Глінскі.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@zviazda.by

ПАРАДАК НА ЗЯМЛІ

ВЕДАЙ СВАЕ ГРАНІЦЫ

Завершаны работы па нармалізацыі і ўстанавленні граніц Мінскай вобласці і яе раёнаў. У выніку агульная плошча цэнтральнага рэгіёна зменшылася на 1780 гектараў, або на 0,04%.

— Усталяванне граніц адміністрацыйных раёнаў і абласцей у Беларусі, а таксама вызначэнне іх плошчаў, упершыню было выканана ў 50-я гады мінулага стагоддзя графічным спосабам на аснове картаграфічнага матэрыялу, які меўся, — кажаў **намеснік начальніка земле-**

ўпарадкавальнай службы Мінаблвыканкама Уладзімір ГУМАРАЎ. — Але з таго часу інфармацыя састарэла і патрабавала ўдакладненняў. Цяперашнія работы вяліся з прымяненнем сучасных тэхналогій: дыстанцыйнага заздзіравання Зямлі, метадаў атрымання і апрацоўкі фатаграфічных здымкаў і аблічбоўкі зямельнага пакрыцця.

Вяўлена, што часта гэтыя граніцы немагчыма вызначыць на мясцовасці без прымянення спецыяльнага абсталявання. Яны не супадаюць з цвёрдымі контурамі: рэкамі, меліярацыйнымі каналамі, дарогамі, ляснымі масівамі, прасекамі, а ў многіх выпадках перасякаюць участкі сельгасугоддзяў, землі ляснога фонду.

— Як правіла, на такое размяшчэнне граніц паўплывалі меліярацыйныя і культуратэхнічныя работы, будаўніцтва аб'ектаў транспартнай інфраструктуры, змяненне ўмоў землекарыстання і іншыя аспекты, —

тлумачыць спецыяліст. — Менавіта гэтыя абставіны і абумовілі неабходнасць устаўлення дакладных граніц абласцей, раёнаў, а таксама ўдакладненне іх плошчаў. Мінская вобласць стала першапраходцам у гэтай справе, папярэдні пилотны праект быў апрабаваны ў Смалевіцкім раёне.

Асноўная мэта работ — вызначыць адзіныя, як правіла, апазнавальныя на мясцовасці граніцы для таго, каб забяспечыць больш эфектыўную арганізацыю дзяржаўнага рэгулявання і кіравання, функцыянавання суб'ектаў гаспадарання. Напрыклад, па адзін бок трасы М1 поле належала Мінскай вобласці, па другі — Брэсцкай. Больш рацыянальна было перадаць яго аднаму рэгіёну, каб не пераганяць тэхніку, не траціць дадаткова паліва. Або, у прыватнасці, адбываецца дарожна-транспартнае здарэнне, а ДАІ дакладна не можа вызначыць, каму належыць гэтая тэрыторыя. Ды і хуткую дапамогу невядома з якога раёна выклікаць.

Работы былі праведзеныя Рэспубліканскім унітарным прадпрыемствам «Праектны інстытут Белдзіпразем» ва ўзаемадзеянні з землеўпарадкавальнымі службаў райвыканкамаў і Дзяржаўным камітэтам па маёмасці ў адпаведнасці з даручэннем Савета Міністраў.

Аналагічныя мерапрыемствы павінны завяршыцца ў 2017 годзе ў Гродзенскай і Брэсцкай абласцях, у 2018-м — на Віцебшчыне, Магілёўшчыне і Гомельшчыне.

Мерапрыемствы па аптымізацыі адміністрацыйна-тэрытарыяльнага ўладкавання Мінскай вобласці прайшлі грамадскае абмеркаванне, узгоднены са старшынямі раённых і абласнога выканавчых камітэтаў. Мінскі абласны Савет дэпутатаў і мясцовыя Саветы прынялі рашэнні аб унясенні прапановы аб усталяванні граніц рэгіёна, якія зацвердзіць сваім Указам кіраўнік дзяржавы. Праект дакумента падрыхтаваны.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@zviazda.by

“ Напрыклад, па адзін бок трасы М1 поле належала Мінскай вобласці, па другі — Брэсцкай. Больш рацыянальна было перадаць яго аднаму рэгіёну, каб не пераганяць тэхніку, не траціць дадаткова паліва.